

LOJİSTİK UYGULAMALARI VE ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

2014 Yılı: 1. Çeyrek Sonuçları

Ocak-Mart, 2014: Gerçekleşmeler

Nisan-Haziran, 2014: Beklentiler

Nisan, 2014

ÇALIŞMA EKİBİ

Bülent TANLA (Danışman)

Prof. Dr. Okan TUNA (Koordinatör)

Yrd. Doç. Dr. Dursun YENER (Veri Analizi ve Raporlama)

Öğr. Gör. Aysun AKPOLAT (Veri Toplama Formu Geliştirme)

Tuğba GÜNGÖR (Veri Toplama ve Derleme)

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
1. GİRİŞ.....	3
2. ARAŞTIRMANIN KÜNYESİ	4
2.1. Araştırmanın Genel Tanımı.....	4
2.2. Araştırmanın Kapsamı ve Veri Toplama Formu.....	4
2.3. Veri Toplama Yöntemi ve Örneklemen Tanımlanması.....	4
3. ARAŞTIRMANIN TEMEL BULGULARI.....	6
3.1. 2014 YILI BİRİNCİ ÇEYREK GERÇEKLEŞMELERİ (OCAK-MART, 2014)	6
3.1.1. Lojistik Sektörünün Temel Faaliyet Alanları.....	6
3.1.2. Lojistik Sektöründe Kullanılan Ulaştırma Modları	7
3.1.3. Lojistik Sektöründe Hizmet Verilen Sektörler	9
3.1.4. Lojistik Sektöründe Rekabet Düzeyleri	10
3.1.5. Kamu ve Kamuoyunun Lojistik Sektörüne Bakışı	11
3.1.6. Lojistik Sektöründeki İşbirliği Düzeyi	12
3.1.7. Lojistik Sektörüne Güven Düzeyi	13
3.1.8. Lojistik Sektörünün Sorunları	13
3.2. BEKLENTİLER (NİSAN-HAZİRAN, 2014)	15
3.2.1. Lojistik Sektöründe Yabancı Sermaye Yatırımı Beklentisi.....	15
3.2.2. Lojistik Sektöründe Büyüme Beklentisi.....	16
3.2.3. Lojistik Sektöründe Yatırım Planlaması.....	17
3.2.4 Lojistik Sektörünün Kamudan Beklentileri.....	18
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	19
4.1. Lojistik Sektörü Rekabet İndeksi.....	19
4.2. Lojistik Sektörü Güven ve Bilinirlik İndeksi	20
4.3. Lojistik Sektörü Beklentiler İndeksi.....	22
EK – 1: ARAŞTIRMAYA CEVAP VEREN İŞLETMELERİN LİSTESİ	24

YÖNETİCİ ÖZETİ

GENEL

- “Lojistik Sektöründe Eğilimler Araştırması” her üç ayda bir (çeyrek) lojistik sektörü üst düzey yöneticilerine yönelik olarak yapılan ve “gerçekleşmeler”/“beklentiler” kapsamında sonuçları kamuoyu ile paylaşılan uzamsal bir araştırmadır. Bu anlamda, lojistik sektörünün barometresi olarak hareket etmektedir.
- 2014 yılı 1.Çeyrek sonuçları; Ocak-Şubat-Mart 2014 yılı gerçekleşmelerini ve Nisan-Mayıs-Haziran 2014 yılı beklentilerini yansıtmaktadır.
- Araştırma kapsamında yargısal olarak belirlenen anakütlenin %16’lık bir oranına ulaşılmıştır. Bir önceki çeyrek sonuçları ile karşılaştırıldığında, örneklemin %63 oranında arttırıldığı görülmektedir. Bu durum, sektör temsilcilerin de bu araştırmayı benimsediğini göstermektedir.

GERÇEKLEŞMELER (Ocak – Mart 2014)

- “Yurt dışı taşımacılık” faaliyeti, lojistik işletmelerin en fazla (%69,8) gerçekleştirdiği fonksiyon olarak gözlenmektedir.
- Ulaştırma faaliyetleri içerisinde, Türkiye’nin mevcut yapısıyla örtüşeceği gibi, “karayolu taşımacılığı” lojistik işletmeler tarafından yoğunlukla (%63,5) gerçekleştirilmektedir.
- Lojistik işletmelerinin yoğunlukla hizmet verdiği sektörlerin, “Kimya (%76,2), Tekstil (%68,3), “Gıda (%69,8)” ve “Otomotiv yan sanayi (%65,1)” olduğu tespit edilmiştir.
- Araştırmaya katılan yöneticilerin %73’lük bir oranı; lojistik sektörde fiyat rekabetinin “yüksek” olduğuna yönelik bir değerlendirme yapmışlardır. Diğer taraftan; hizmet kalitesi (%49,2) ve servis hızı (%57,1) rekabetinin ise “orta” düzeyde olduğu da düşünülmektedir.
- Araştırmaya katılan yöneticilerin, %12,7 gibi çok düşük bir oranı kamunun lojistik sektörünü “doğru bildiğini” düşündüğünü ifade etmektedir. Diğer taraftan, araştırmaya katılan yöneticilerin, %9,6 gibi bir oranı kamuoyunun lojistik sektörünü

“doğru bildiğini” ifade ettiği gözlenmektedir. Ortaya çıkan sonuçlar, bir önceki çeyrek sonuçları ile uyumlu gözlenmektedir.

- Araştırmaya katılan yöneticilerin, işletmeler arası bilgi alışverişinin (%82,5) ve işbirliğinin (%69,8) olduğu konusunda önemli derecede yüksek oranlar verdiği gözlenmektedir
- Araştırmaya katılan yöneticilerin, %47,6’sı hizmet verdikleri işletmelerin sektöre güven duygusunun “orta” düzeyde olduğunu belirtmektedirler. Bir önceki çeyrek sonuçları ile uyumlu bir sonuç olduğu gözlenmektedir.
- Lojistik sektöründe en önemli temel sorun olarak; “fiyat odaklı rekabet (%58,7)” ve “mevzuat eksiklikleri (%58,7) katılımcılar tarafından ifade edilmiştir

BEKLENTİLER (Nisan-Haziran 2014)

- Araştırmaya katılan yöneticilerin %61,9’u yabancı sermaye yatırımlarının aynı seviyede kalacağını beyan etmektedir. 2013 yılı 4. Çeyrek değerlendirmeleri ile karşılaştırıldığında ise bu oranın %7,5 olduğu gözlenmektedir. Lojistik sektörünün yabancı sermaye beklentisinin önemli derecede düştüğü yorumu yapılabilir.
- Araştırmaya katılan yöneticilerin, sektörün 3 aylık büyüme beklentisine bakışında da bir önceki döneme göre negatif yönlü bir değişim olduğu gözlenmektedir. Her ne kadar, “sektörün küçüleceğini” düşünenlerin oranı %12,7 gibi çok düşük bir oran olmasına rağmen; “değişmeyecek” diyen yöneticilerin %44,4 gibi bir oranda olduğu karşımıza çıkmaktadır.
- Lojistik sektörü yöneticilerine, önümüzdeki 3 ay içerisinde lojistik sektörde yatırım yapmayı planlayıp planlamadıkları sorulmuş ve %66,7’sinden hayır yanıtı alınmıştır.
- Lojistik sektörünün kamudan beklentileri anlamında; “mevzuat düzenlemeleri” (%76,2), “denetim ve standartlaşmanın sağlanması” (%61,9) ve “altyapı sorunlarının çözümü” (%52,4) öncelikli olarak ortaya çıkmıştır.

1. GİRİŞ

BLMYO Lojistik Uygulamaları ve Araştırmaları Merkezi (BLUARM) tarafından hayata geçirilen “Lojistik Sektöründe Eğilimler Araştırması” uzamsal bir çalışma olup, her üç ayda bir tekrarlanmakta ve dönemler içerisindeki farklı bakışların analiz edilmesine olanak sağlamaktadır. Bu rapor, lojistik sektör temsilcilerimizin karar verme süreçlerinde önemli bir eksikliği dolduran, kamunun ilgili kademelerine bilimsel anlamda doğru verilerin aktarılmasını sağlayan ve kamuoyu oluşturma anlamında da sağlıklı bir altyapı oluşturan bir unsur olarak değerlendirilmelidir. “Lojistik Sektöründe Eğilimler Araştırması”, Beykoz Lojistik Meslek Yüksekokulu’nun beş yıllık birikimi sonucunda ortaya çıkan bir tecrübenin yansıması olarak da ele alınabilir. Lojistik sektörünün araştırma konusundaki önemli eksikliğini kapatması beklenen bu çalışma her üç ayda bir tekrarlanarak da önemli bir referans kaynak olabilecektir.

Elinizde tuttuğunuz rapor, 2014 yılı 1. çeyrek sonuçları olarak sizlerin değerlendirilmesine sunulmaktadır. Değerlendirme; gerçekleştirmeler ve beklentiler olmak üzere iki ana kategori üzerinden gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirmeler, 2014 yılının Ocak-Şubat-Mart aylarını içermektedir. Beklentiler ise, 2014 yılının Nisan-Mayıs-Haziran ayları kapsamında ele alınmıştır.

2. ARAŞTIRMANIN KÜNYESİ

2.1. Araştırmanın Genel Tanımı

Bu rapora esas olan araştırma, BLMYO Lojistik Uygulamaları ve Araştırmaları Merkezi tarafından 20 Şubat – 20 Mart 2014 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında, UTİKAD (Uluslararası Taşıma İşleri ve Komisyoncuları Derneği) kayıtlı üyeleri öncelikli olmak kaydıyla yargısal olarak tanımlanmış 400 işletmeden oluşan bir veritabanının %16’lık örneklem büyüklüğüne posta ve internet tabanlı olarak ulaşılmıştır. Bir önceki dönemde ulaşılan %10’luk örneklem büyüklüğü ele alındığında sektörün araştırmaya olan ilgisinin arttığı söylenebilir. Ancak, veri toplama sürecinde önemli kısıtların olduğu da not edilmelidir.

BLMYO Lojistik Uygulamaları ve Araştırmaları Merkezi (BLUARM)’nin “lojistik sektörde eğilimler” temasına yönelik olarak belirlenmiş “gerçekleşmeler” ve “beklentiler” üst düzey yöneticilerin değerlendirmeleri sonucu ortaya konulmuştur. Görüşme yapılan tüm işletme/kurumların üst düzey yöneticilerinin anketi yanıtladığı konusunda bir kontrol sorusu sorularak teyit alınmıştır.

2.2. Araştırmanın Kapsamı ve Veri Toplama Formu

Araştırma, lojistik sektörde gerçekleşmeleri ve beklentileri içermektedir. Bu kapsamda, 13 farklı soru hazırlanmış ve lojistik sektörünün üst düzey yöneticilerinin değerlendirilmesine sunulmuştur. 13 sorunun tamamı kapalı uçlu olarak hazırlanmıştır. 2014 yılının 4. Çeyrek raporundan farklı olarak beklentiler çerçevesinde “lojistik sektörüne yatırım” ile ilgili yeni bir soru eklenmiştir.

2.3. Veri Toplama Yöntemi ve Örneklem Tanımlanması

BLMYO Lojistik Uygulamaları ve Araştırmaları Merkezi tarafından UTİKAD (Uluslararası Taşıma İşleri ve Komisyoncuları Derneği) kayıtlı üyeleri öncelikli olmak kaydıyla yargısal olarak oluşturulmuş 400 işletmeden oluşan bir veritabanına her üç aylık dönemin (çeyrek) ortasında anket uygulanmakta ve değerlendirme son ay içerisinde yapılarak

kamuoyuna sunulmaktadır. 2014 yılına ilişkin sonuç yayımlama dönemleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Sonuç Yayımlama Dönemlerinin Tanımlanması (2014)

2014 Yılı Sonuçlar	Yayın Tarihi	Referans Dönem: Gerçekleşmeler	Referans Dönem: Beklentiler
1.Çeyrek	31 Mart 2014	(Ocak-Mart 2014)	(Nisan-Haziran 2014)
2.Çeyrek	30 Haziran 2014	(Nisan-Haziran 2014)	(Temmuz-Eylül 2014)
3.Çeyrek	30 Eylül 2014	(Temmuz-Eylül 2014)	(Ekim-Aralık 2014)
4.Çeyrek	31 Aralık 2014	(Ekim-Aralık 2014)	(Ocak-Mart 2015)

Rapora esas olan araştırma, 400 işletmenin tümüne posta ve internet yoluyla iletilmiş ve %16 oranında bir temsil oranı örneklem olarak elde edilmiştir. Bu ve bir önceki araştırmanın katılım oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Araştırma Dönemi	N	Anakütleyi Temsil Oranı
4.Çeyrek (Ekim-Aralık,2013)	40	%10
1.Çeyrek (Ocak-Mart, 2014)	64	%16

Araştırmaya cevap veren işletmelerin listesi ise **Ek 1’de** yer almaktadır.

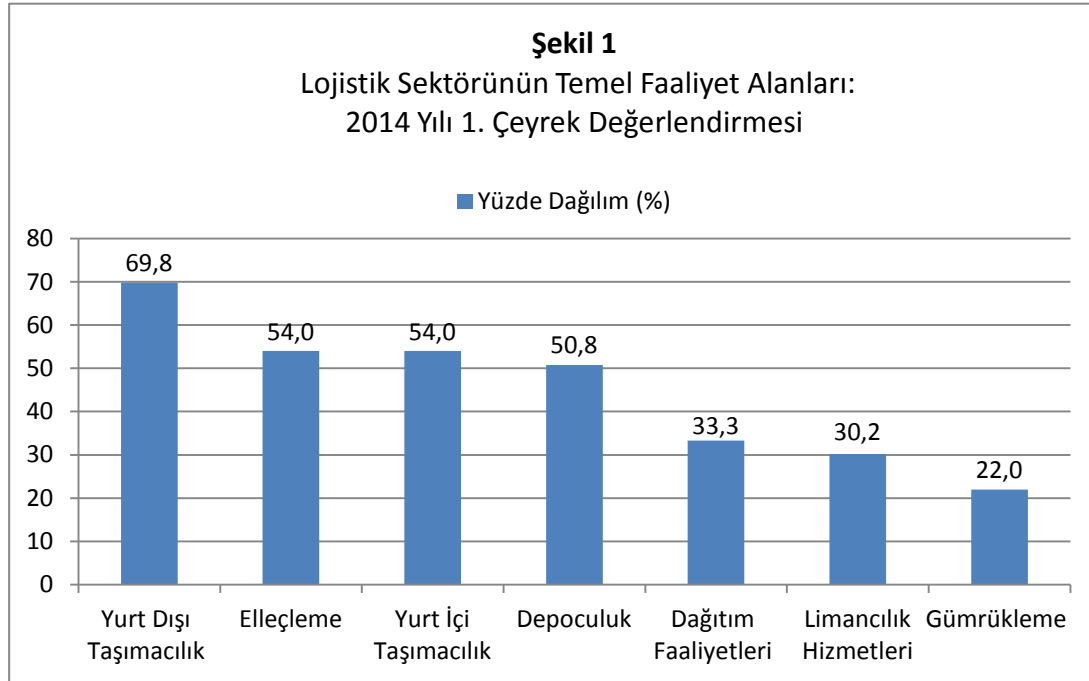
3. ARAŞTIRMANIN TEMEL BULGULARI

3.1. 2014 YILI BİRİNCİ ÇEYREK GERÇEKLEŞMELERİ (OCAK-MART, 2014)

Lojistik sektörünün 2014 yılı Ocak-Şubat-Mart aylarına ilişkin gerçekleştirmeleri aşağıda açıklanmaktadır.

3.1.1. Lojistik Sektörünün Temel Faaliyet Alanları

Lojistik işletmelerinin sundukları lojistik hizmetlerin çeşitliliği 2014 yılının birinci çeyreğinde de devam etmiştir (Bkz Şekil 1). Her ne kadar, 2013 yılı 4. çeyrek sonuçlarına göre düşük bir oran ortaya çıksa da (Bkz Tablo 1), “yurt dışı taşımacılık” faaliyeti, işletmelerin en fazla (%69,8) gerçekleştirdiği fonksiyon olarak gözlenmektedir. “Elleçleme (%54,0)”, “yurt içi taşımacılık (%54,0)” ve “depoculuk (%50,8)” gibi faaliyetlerin bu çeyrekte de yoğunlukları yüksek olarak gözlenmiştir.

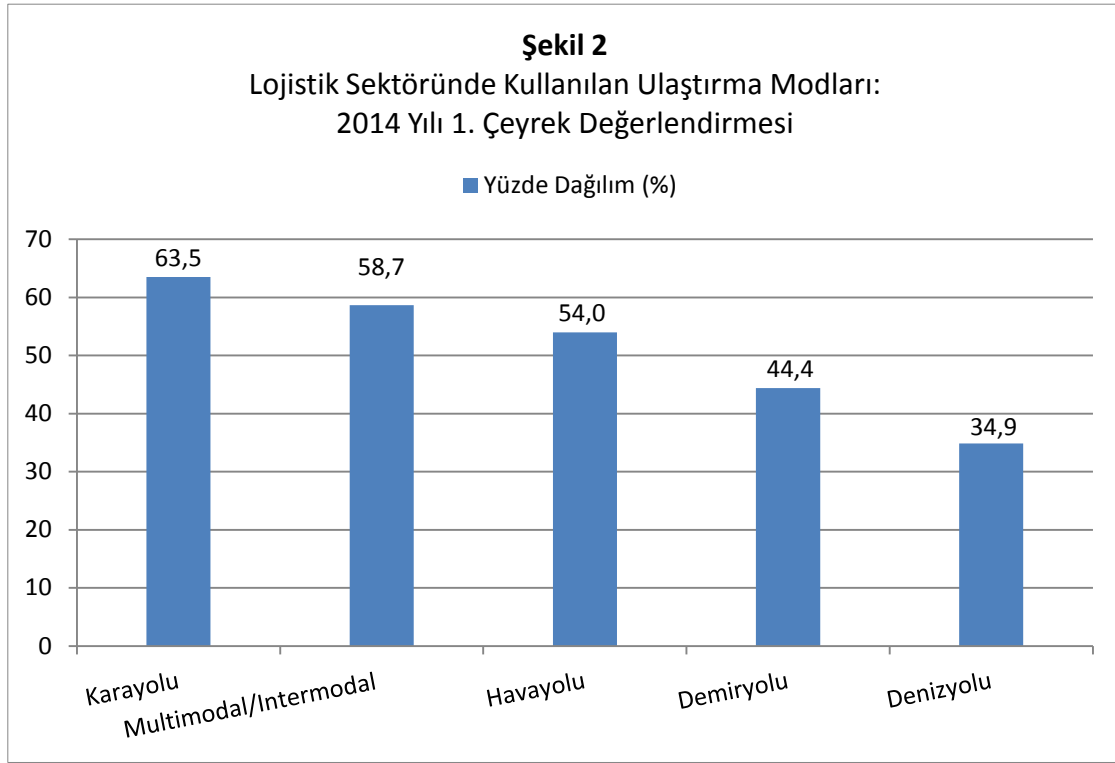
Tablo 1: Lojistik Sektörünün Temel Faaliyet Alanları: Karşılaştırmalı Tablo

Faaliyet Alanları	2013: 4.Çeyrek (%)	2014: 1. Çeyrek (%)
Yurt Dışı Taşımacılık	80	69,8
Elleçleme	67,5	54
Yurt İçi Taşımacılık	62,5	54
Depoculuk	50	50,8
Dağıtım Faaliyetleri	45	33,3
Limancılık Hizmetleri	37,5	30,2
Gümrükleme	25	22

2014 yılının birinci çeyreği itibariyle Türkiye’de faaliyet gösteren lojistik işletmelerinin, lojistik faaliyetler anlamında önemli bir çeşitlendirme sağladığı ve bunun da sürdürülebilir olduğu gözlenmektedir. Nitekim 2013 yılının dördüncü çeyrek sonuçları da bunu kanıtlar niteliktedir.

3.1.2. Lojistik Sektöründe Kullanılan Ulaştırma Modları

2014 yılının birinci çeyrek sonuçlarına göre, taşıma faaliyetleri içerisinde, Türkiye’nin mevcut yapısıyla örtüşeceği gibi, “karayolu taşımacılığı” lojistik işletmeler tarafından yoğunlukla (%63,5) gerçekleştirilmektedir (Bkz Şekil 2). Diğer taraftan, Türkiye’nin son dönemlerdeki “intermodal/multimodal taşıma” seçenekleri işletmelerin bu konuda önemli bir tercihi (%58,7) olarak 2014 yılı birinci çeyrek sonuçlarında da karşımıza çıkmaktadır (Bkz. Tablo 2).

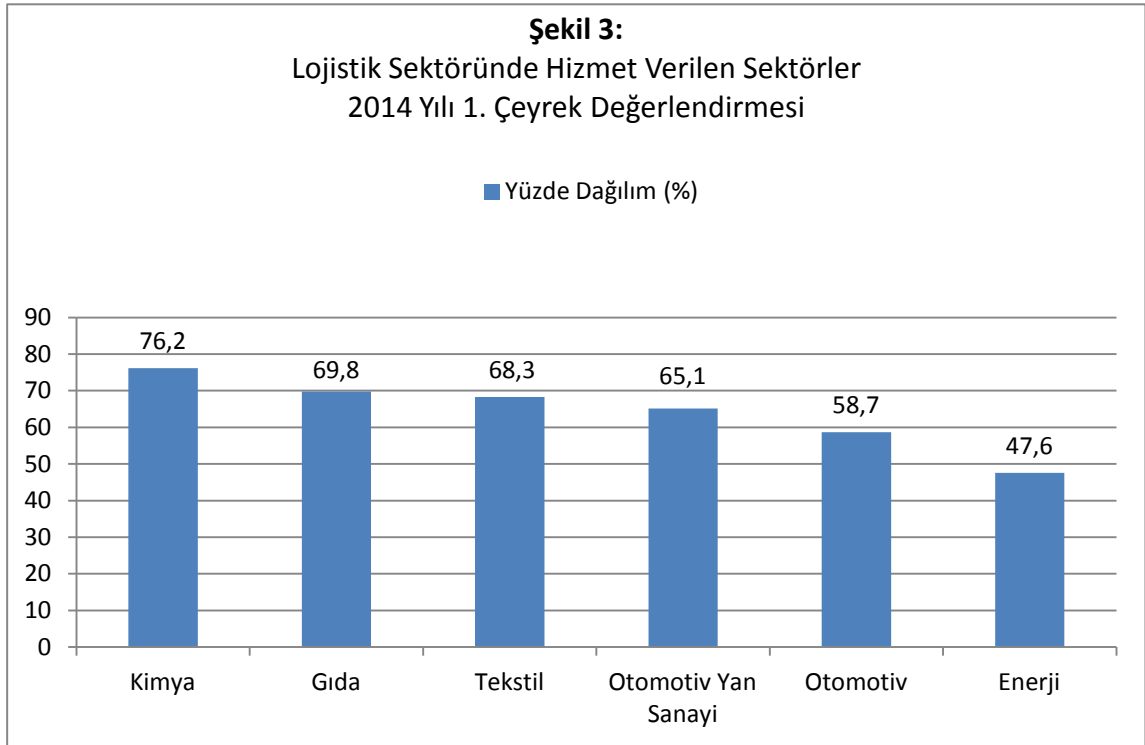
Tablo 2: Lojistik Sektöründe Kullanılan Ulaştırma Modları: Karşılaştırmalı Tablo

Ulaştırma Hizmetleri	2013: 4.Çeyrek (%)	2014: 1. Çeyrek (%)
Karayolu	70	63,5
Multimodal/Intermodal	62,5	58,7
Havayolu	60	54
Demiryolu	40	44,4
Denizyolu	37,5	34,9

2014 yılının birinci çeyreği itibariyle Türkiye’de faaliyet gösteren lojistik işletmelerinin, ulaştırma modları anlamında önemli bir çeşitlendirme sağladığı gözlenmektedir. Gelecek dönemlerde demiryolu ve multimodal taşımacılık seçeneklerinin artacağı tahmin edilmektedir.

3.1.3. Lojistik Sektöründe Hizmet Verilen Sektörler

Lojistik işletmelerinin hizmet verdiği sektörlerin, 2014 yılının birinci çeyreğinde de, Türkiye'nin dış ticaret yapısı ile paralellik gösterdiği gözlenmektedir. En fazla hizmet verilen sektörler; "Kimya (%76,2), Tekstil (%68,3), "Otomotiv yan sanayi (%65,1)" ve "Gıda (%69,8)" olarak gözlenmektedir (Şekil 3).

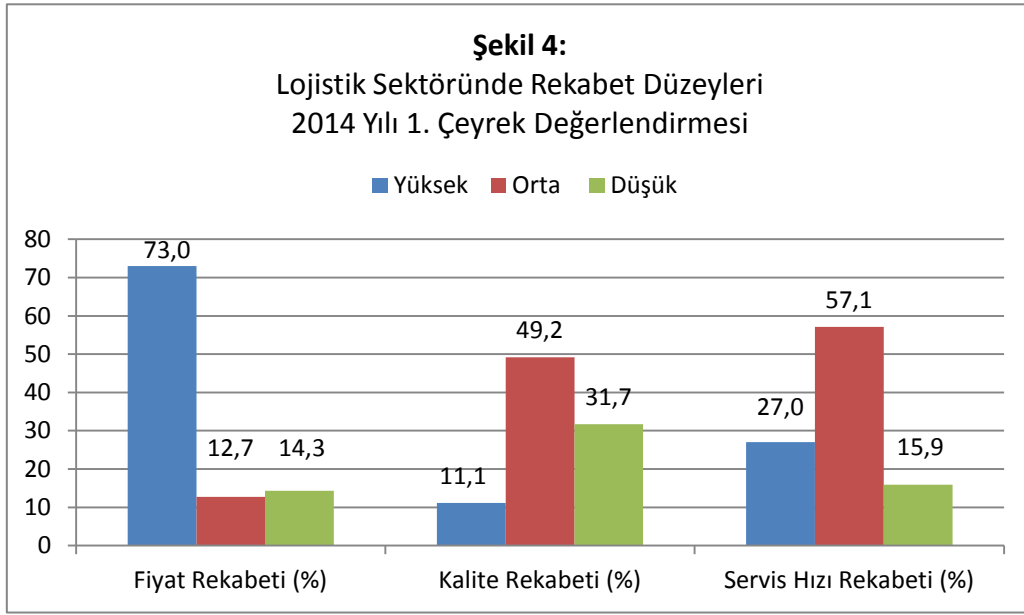
Diğer taraftan, 2013 yılının son çeyreği ile karşılaştırıldığında, özellikle kimya ve gıda sektörüne yönelik önemli bir artışın olduğu da gözlenmektedir (Bkz. Tablo 3).

Tablo 3: Lojistik Sektöründe Hizmet Verilen Sektörler: Karşılaştırmalı Tablo

Hizmet Verilen Sektörler	2013: 4.Çeyrek (%)	2014: 1. Çeyrek (%)
Kimya	57,5	76,2
Gıda	60	69,8
Tekstil	77,5	68,3
Otomotiv Yan Sanayi	60	65,1
Otomotiv	50	58,7
Enerji	45	47,6

3.1.4. Lojistik Sektöründe Rekabet Düzeyleri

Araştırmaya katılan yöneticilerin %73'lük bir oranı; lojistik sektörde fiyat rekabetinin “yüksek” olduğuna yönelik bir değerlendirme yapmışlardır. Diğer taraftan; hizmet kalitesi (%49,2) ve servis hızı (%57,1) rekabetinin ise “orta” düzeyde olduğu da düşünülmektedir. (Bkz. Şekil 4).

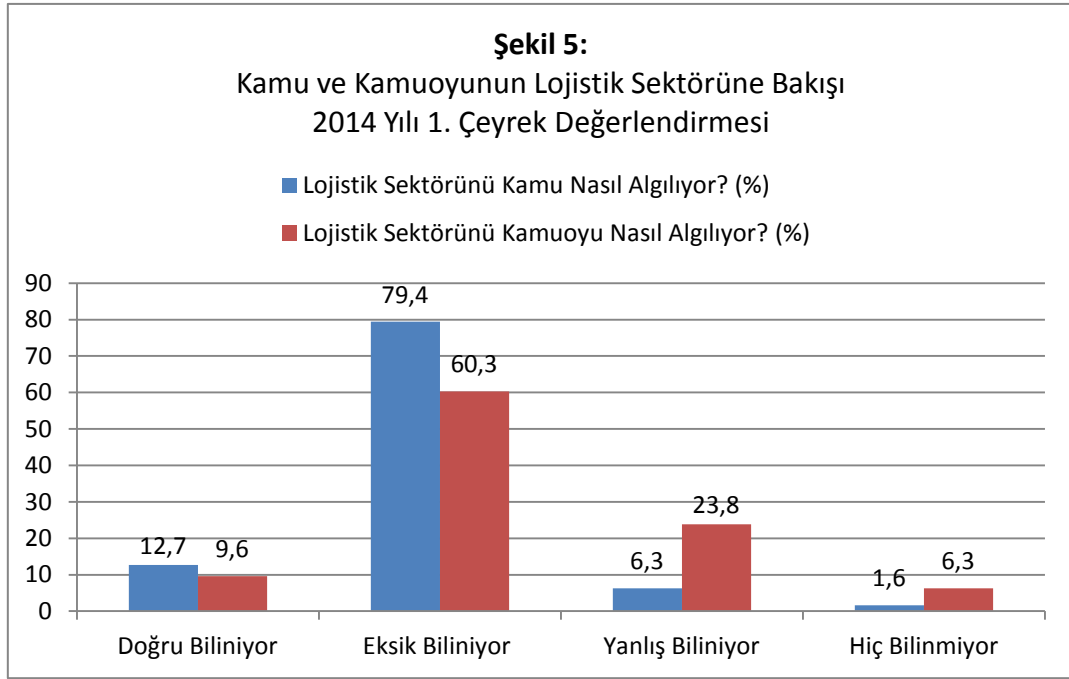
2013 yılının 4. çeyrek sonuçları ile karşılaştırıldığında, fiyat rekabetinin “yüksek” olarak tanımlanan düzeyinin düştüğü, “kalite” ve “servis hızı” rekabet değişkenlerinin ise orta düzeyde önemli bir değişim göstermediği gözlenmektedir (Bkz. Tablo 4).

Tablo 4: Lojistik Sektöründe Rekabet Düzeyleri: Karşılaştırmalı Tablo

Değerlendirme	Fiyat Rekabeti (%)		Kalite Rekabeti (%)		Servis Hızı Rekabeti (%)	
	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek
Yüksek	82,5	73	25,0	11,1	37,5	27,0
Orta	10,0	12,7	47,5	49,2	57,5	57,1
Düşük	7,5	14,3	27,5	31,7	5,0	15,9

3.1.5. Kamu ve Kamuoyunun Lojistik Sektörüne Bakışı

Araştırmaya katılan yöneticilerin, %12,7 gibi çok düşük bir oranı kamunun lojistik sektörünü “doğru bildiğini” düşündüğünü ifade etmektedir. %79,4 gibi yüksek bir oranda “eksik bildiğini” ortaya koymuştur. Diğer taraftan, araştırmaya katılan yöneticilerin, %9,6 gibi bir oranı kamuoyunun lojistik sektörünü “doğru bildiğini” ancak %60,3’ünün de “eksik bildiğini” ifade ettiği gözlenmektedir (Bkz. Şekil 5).

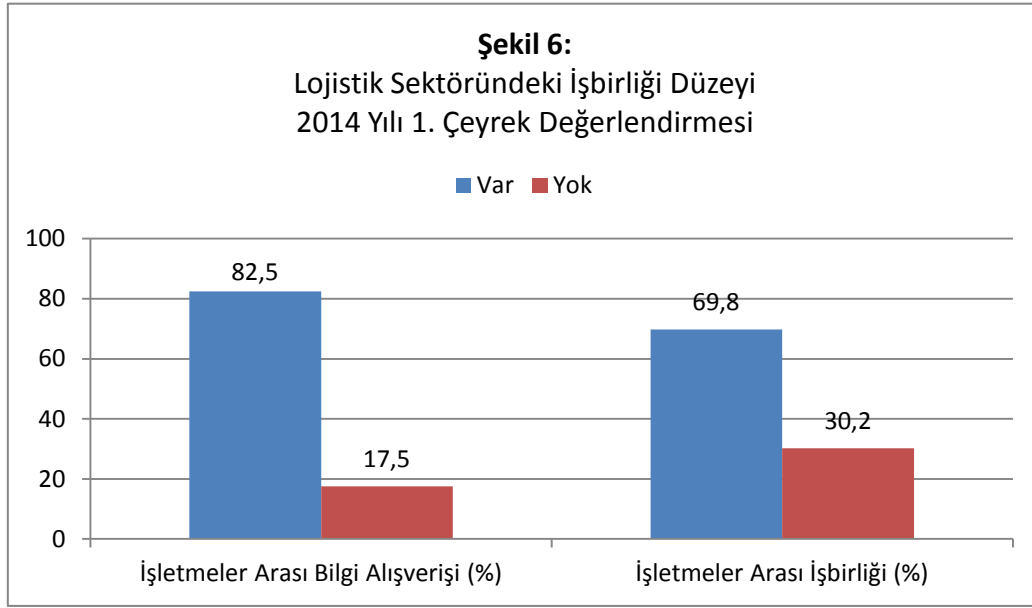
2013 yılı 4. çeyrek değerlendirmeleri ile karşılaştırıldığında önemli değişimler olmadığı gözlenmektedir. Hem kamu hem de kamuoyu lojistik sektörünü önemli oranda eksik bilmektedir (Bkz. Tablo 5).

Tablo 5: Kamu ve Kamuoyunun Lojistik Sektörüne Bakışı: Karşılaştırmalı Tablo

Değerlendirme	Lojistik Sektörünü <u>Kamu</u> Nasıl Algılıyor? (%)		Lojistik Sektörünü <u>Kamuoyu</u> Nasıl Algılıyor? (%)	
	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek
Doğru Biliniyor	12,5	12,7	20,5	9,6
Eksik Biliniyor	70,0	79,4	59,0	60,3
Yanlış Biliniyor	17,5	6,3	17,9	23,8
Hiç Bilinmiyor	0,0	1,6	2,6	6,3

3.1.6. Lojistik Sektöründeki İşbirliği Düzeyi

Araştırmaya katılan yöneticilerin işletmeler arası bilgi alışverişinin (%82,5) ve işbirliğinin (%69,8) olduğu konusunda önemli derecede yüksek oranlar verdiği gözlenmektedir (Bkz. Şekil 6).

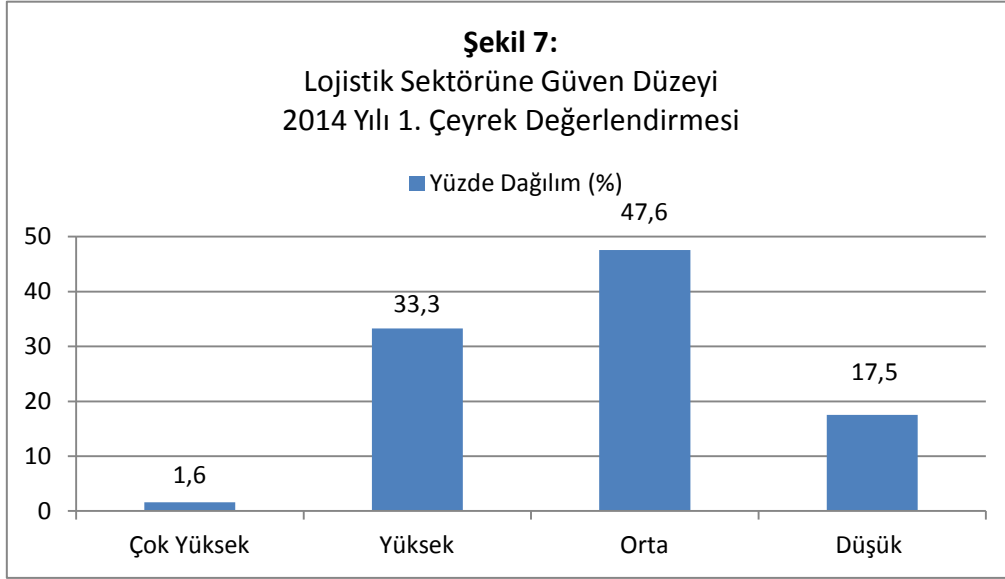
2013 yılı 4. Çeyrek sonuçları ile karşılaştırıldığında; “bilgi alışverişi” anlamında bir değişimin olmadığı ancak “işbirliği” düzeyinde önemli bir düşüşün de yaşandığı gözlenmektedir (Bkz. Tablo 6).

Tablo 6: Lojistik Sektöründeki İşbirliği Düzeyi: Karşılaştırmalı Tablo

Değerlendirme	İşletmeler Arası Bilgi Alışverişi (%)		İşletmeler Arası İşbirliği (%)	
	2013: 4.Çeyrek	2014: 1. Çeyrek	2013: 4.Çeyrek	2014: 1. Çeyrek
Var	82,5	82,5	87,5	69,8
Yok	17,5	17,5	12,5	30,2

3.1.7. Lojistik Sektörüne Güven Düzeyi

Diğer taraftan, araştırmaya katılan yöneticilerin %47,6'sı hizmet verdikleri işletmelerin sektöre güven duygusunun “orta” düzeyde olduğunu belirtmektedirler. “Yüksek” olarak belirtenlerin oranının ise %33,3 olduğu gözlenmektedir (Şekil 7).

13

2013 yılı 4. Çeyrek sonuçları ile bir karşılaştırma yapıldığında ise lojistik sektörüne güven düzeyinin düştüğü gözlenmektedir (Bkz. Tablo 7).

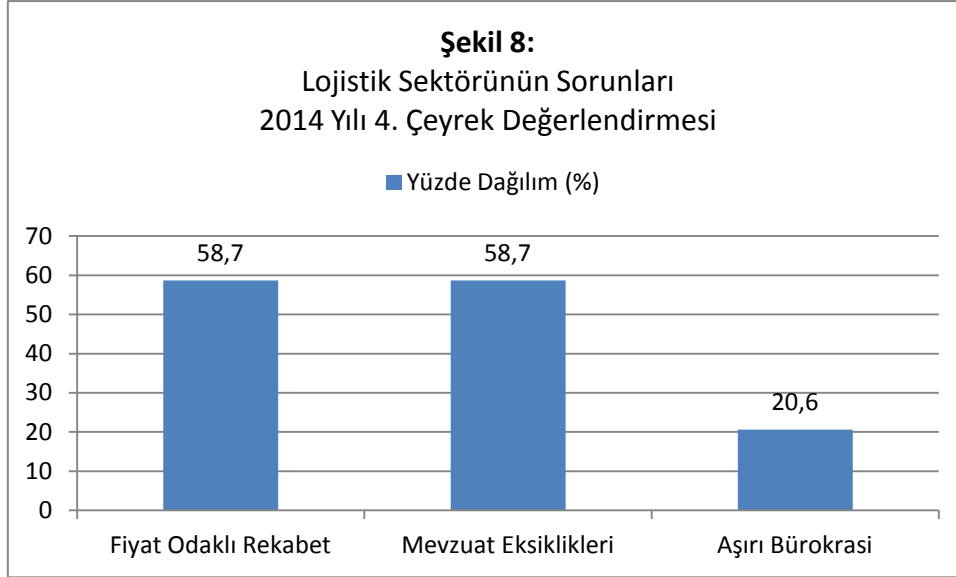
Tablo 7: Lojistik Sektörüne Yönelik Güven Düzeyi: Karşılaştırmalı Tablo

Seviye	2013: 4. Çeyrek (%)	2014: 1. Çeyrek (%)
Çok Yüksek	2,5	1,6
Yüksek	37,5	33,3
Orta	55,0	47,6
Düşük	5,0	17,5

3.1.8. Lojistik Sektörünün Sorunları

En önemli temel sorun olarak; “fiyat odaklı rekabet (%58,7)” ve “mevzuat eksiklikleri (%58,7)” katılımcılar tarafından ifade edilmiştir (Bkz. Şekil 8). Bir önceki çeyrekte, sorunlara ilişkin anket sorusunun açık uçlu olması nedeniyle, bu raporda diğer sorular gibi

bir karşılaştırmalı tablo oluşturulamamıştır. Ancak, gelecek çeyrek raporlarında bir karşılaştırma olanağı sağlanabilecektir.

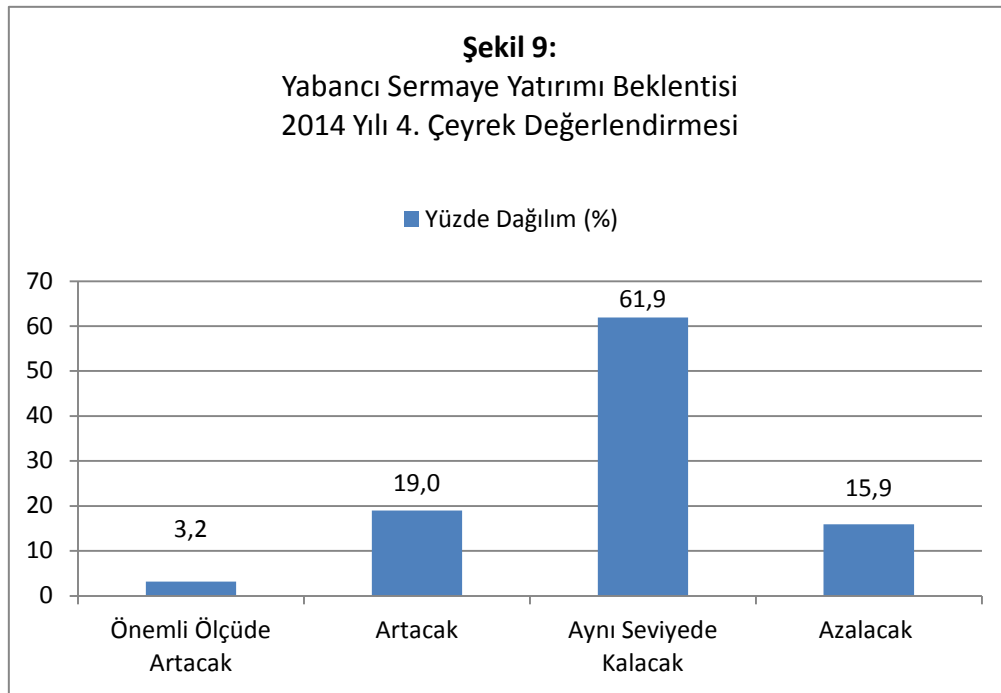
**Bir önceki anket formunda bu soru açık uçlu sorulduğu için karşılaştırma yapılmamıştır.*

3.2. BEKLENTİLER (NİSAN-HAZİRAN, 2014)

Bu bölümde, lojistik işletmelerinin yöneticilerine, 2014 yılı Nisan-Mayıs-Haziran aylarına ilişkin beklentileri sorulmuştur. Değerlendirmeler ise aşağıda verilmektedir.

3.2.1. Lojistik Sektöründe Yabancı Sermaye Yatırımı Beklentisi

Araştırmaya katılan yöneticilerin %3,2'si yabancı sermaye yatırımlarının “önemli derecede artacağını” düşünürken %19'u ise “artacağını” düşünmektedir. Yabancı sermaye yatırımlarının azalacağını düşünenlerin oranı ise %15,9'dur (Bkz. Şekil 9).

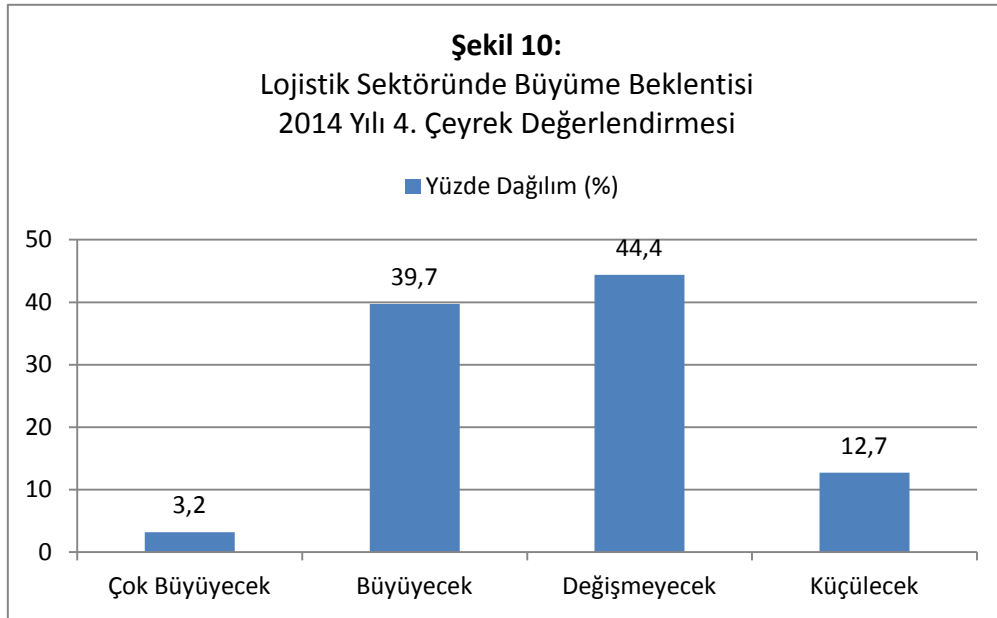
2013 yılı 4. Çeyrek değerlendirmeleri ile karşılaştırıldığında ise lojistik sektörünün yabancı sermaye beklentisinin önemli derecede düştüğü görülmektedir (Bkz. Tablo 8). Bu düşüşün en önemli nedeninin anketin yapıldığı dönemde Türkiye’de yaşanan siyasi ortamın olduğu düşünülmektedir. Siyasi anlamda gerginlik, lojistik yöneticilerinde yabancı sermaye beklentisi anlamında önemli bir negatif tutum ortaya çıkarmıştır. Böylesine önemli bir farkın ancak böyle açıklanabilmesi söz konusudur. 2014 yılının 2. Çeyreğinde yapılacak olan değerlendirme bu anlamda önem kazanmaktadır.

Tablo 8: Yabancı Sermaye Yatırımları Beklentisi: Karşılaştırmalı Tablo

Değerlendirme	Yüzde Dağılım (%)	
	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek
Önemli Ölçüde Artacak	22,5	3,2
Artacak	65,0	19,0
Aynı Seviyede Kalacak	7,5	61,9
Azalacak	5,0	15,9

3.2.2. Lojistik Sektöründe Büyüme Beklentisi

Araştırmaya katılan yöneticilerin, sektörün 3 aylık büyüme beklentisine bakışının yabancı sermaye değerlendirmesi kadar olumsuz olmadığı gözlenmektedir. Her ne kadar, “sektörün küçüleceğini” düşünenlerin oranı %12,7 gibi çok düşük bir oran olmasına rağmen; “değişmeyecek” diyen yöneticilerin %44,4 gibi bir oranda olduğu karşımıza çıkmaktadır. Yöneticilerin, sadece %3,2’si “çok büyüyecek” değerlendirmesini yapmışlardır (Bkz. Şekil 10).

2013 yılı 4. Çeyrek değerlendirmeleri ile karşılaştırıldığında ise büyüme beklentisinde bir azalma olduğu ancak büyük bir oranda olmadığı görülmektedir (Bkz. Tablo 9). Lojistik sektörü büyüyecek diyenlerin oranı %57,5’den %39,7’ye düşmüştür. Bu durumda, lojistik

sektörü yöneticilerinin Türkiye’de yaşanan siyasi ortama rağmen sektörün büyüyeceğine ilişkin olumlu görüşleri bir nebze de olsun devam etmektedir.

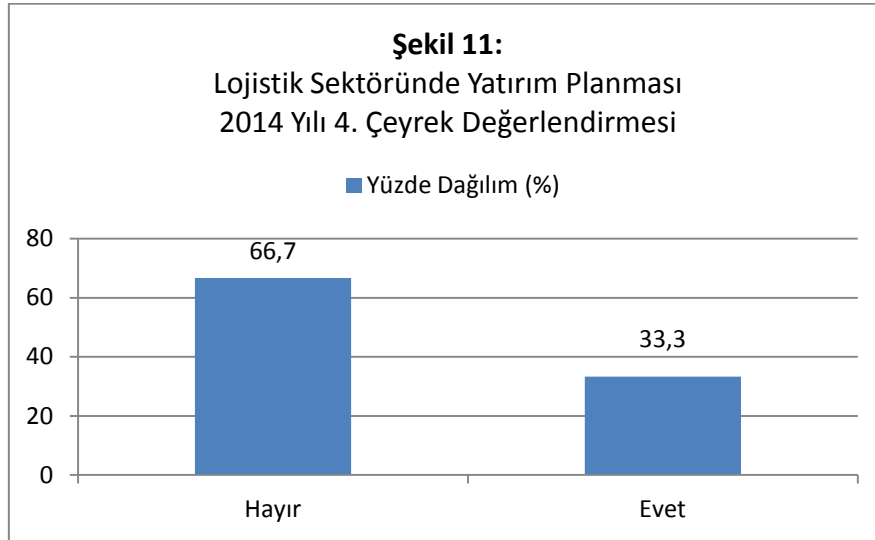
Tablo 9: Lojistik Sektöründe Büyüme Beklentisi: Karşılaştırmalı Tablo

Değerlendirme	Yüzde Dağılım (%)	
	2013: 4. Çeyrek	2014: 1. Çeyrek
Çok Büyüyecek	5,0	3,2
Büyüyecek	57,5	39,7
Değişmeyecek	35,0	44,4
Küçülecek	2,5	12,7

3.2.3. Lojistik Sektöründe Yatırım Planlaması

Lojistik sektörü yöneticilerine, önümüzdeki 3 ay içerisinde lojistik sektöründe yatırım yapmayı planlayıp planlamadıkları sorulmuş ve %66,7’sinden hayır yanıtı alınmıştır (Bkz. Şekil 11). Bu soru, daha önceki ankette yer almadığı için karşılaştırma yapılamamıştır. Ancak, bu kadar yüksek bir oranın elde edilmesi yine siyasi ortamın bir sonucu olarak değerlendirilmektedir.

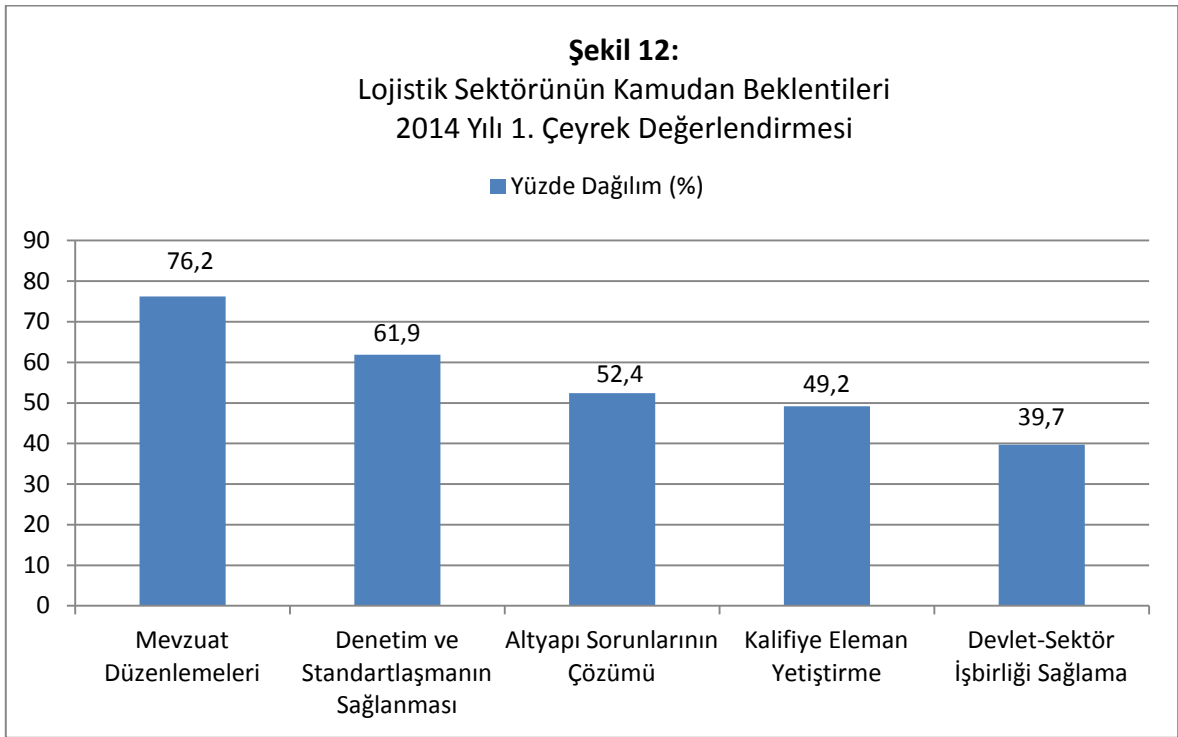
17

**Bu soru daha önceki anket formunda yer almadığı için karşılaştırma yapılmamıştır.*

3.2.4 Lojistik Sektörünün Kamudan Beklentileri

Lojistik sektörünün kamudan beklentileri anlamında; “mevzuat düzenlemeleri (%76,2) , “denetim ve standartlaşmanın sağlanması (%61,9) ve “altyapı sorunlarının çözümü (%52,4) öncelikli olarak ortaya çıkmıştır (Bkz. Şekil 12). Bir önceki çeyrekte, beklentilere ilişkin anket sorusunun açık uçlu olması nedeniyle, bu raporda karşılaştırmalı tablo oluşturulamamıştır. Ancak, gelecek çeyrek raporlarında bir karşılaştırma olanağı sağlanabilecektir.

**Bir önceki anket formunda bu soru açık uçlu sorulduğu için karşılaştırma yapılmamıştır.*

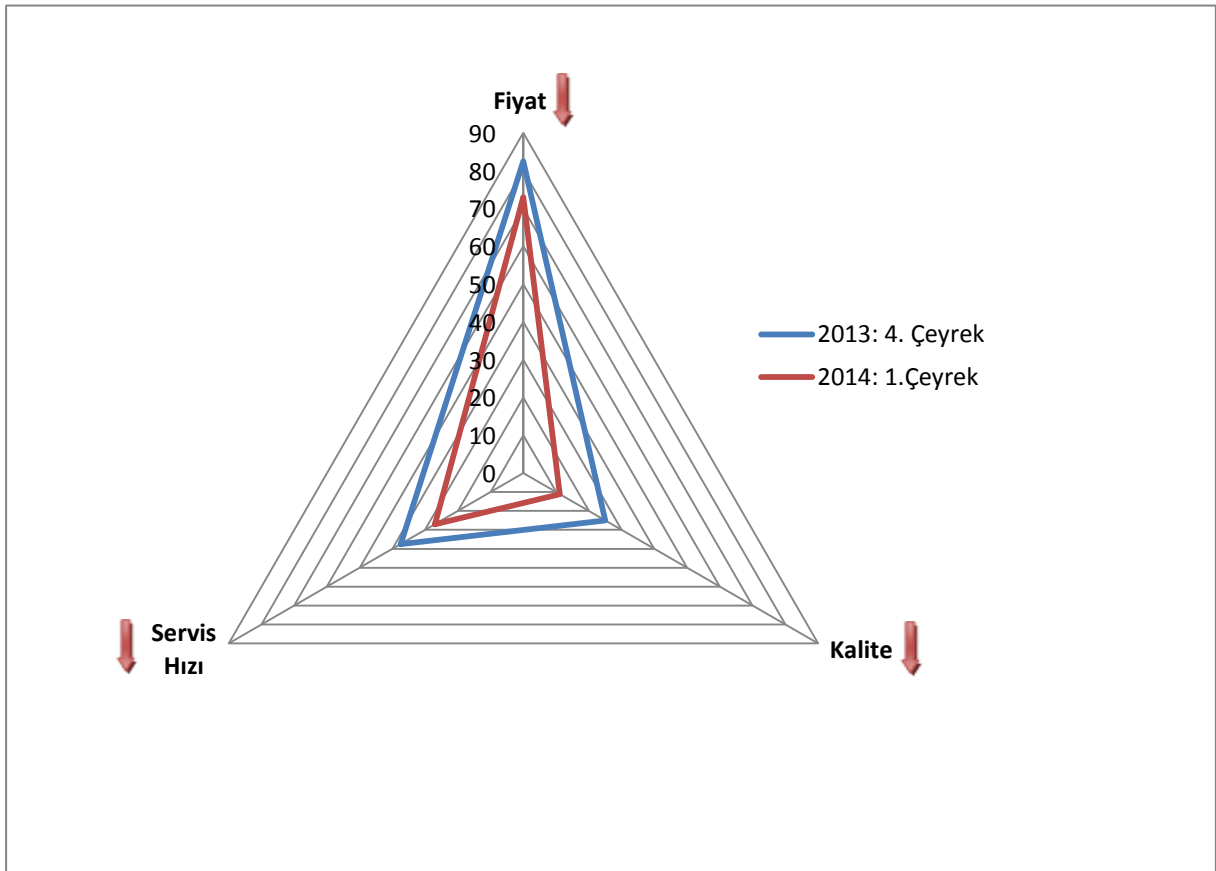
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

“Lojistik Sektöründe Eğilimler Araştırması” her üç ayda bir yapılmakta ve kamuoyunun değerlendirmesine sunulmaktadır. Araştırmaya ilişkin tüm değerlendirmeler, soru bazında rapor içerisinde verilmiştir. Sonuç ve değerlendirme bölümünde ise, rapor içerisinde değerlendirilen soruların konsolidasyonu ile oluşturulan indeksler ve yorumları paylaşılacaktır. Bu çerçevede oluşturulan indeksler aşağıda yer aldığı gibidir;

4.1. Lojistik Sektörü Rekabet İndeksi

Lojistik sektörüne ilişkin rekabet indeksi Şekil 13’de yer almaktadır. Rekabet düzeylerinin tanımlanmasında sadece “yüksek” olarak verilen cevapların yüzde dağılımları indeks içerisinde kullanılmıştır (Bkz. Şekil 13).

Şekil 13:
Lojistik Sektörü Rekabet İndeksi (%)

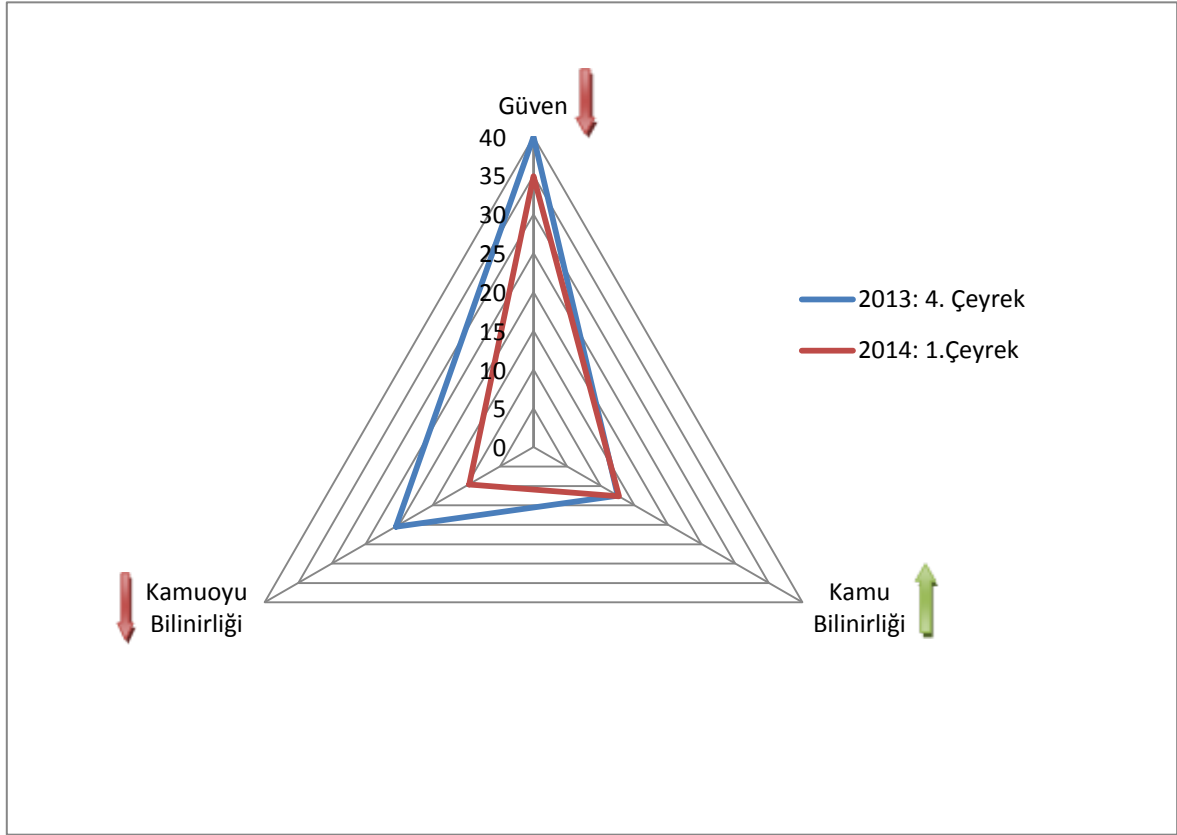
Rekabet İndeksi Değerlendirmesi, sonucunda aşağıda belirtilen noktalar ortaya çıkmaktadır;

- Lojistik sektöründe “fiyat temelli” rekabet belirleyiciliğini devam ettirmektedir. Her ne kadar, bir önceki çeyreğe göre fiyat rekabeti düzeyi düşse de önemini devam ettirecek gibi görülmektedir.
- Lojistik sektöründe, “kalite” ve “servis hızı” rekabeti ise çok düşük seviyelerdedir. Her iki rekabet değişkeni de bir önceki çeyreğe göre düşüş göstermişlerdir.
- Küresel pazarlarda rekabetçi olma hedefindeki lojistik sektörünün, fiyat temelli rekabetten kalite ve servis hızı rekabetine geçme yönlü çalışmalar yapmaya başlaması önemlilik arz etmektedir. Aksi takdirde, 2023 hedeflerinde yer alan 500 milyar dolar ihracat beklentisinin de desteklenmesinde önemli sıkıntılar yaşanacaktır.

4.2. Lojistik Sektörü Güven ve Bilinirlik İndeksi

Lojistik sektörü güven ve bilinirlik indeksi üç farklı değişkeni içermektedir; güven, lojistik sektörünün kamu ve kamuoyu tarafından bilinirliği. Güven değişkeninin belirlenmesinde çok yüksek ve yüksek değerlendirmelerinin yüzdeleri konsolide edilerek oranlar hesaplanmıştır. Kamu ve kamuoyu bilinirliği ise “doğru biliniyor” cevaplarının yüzdeleri ele alınarak indeks içine dâhil edilmiştir (Bkz. Şekil 14).

Şekil 14:
Lojistik Sektörü Güven ve Bilinirlik İndeksi (%)

Güven ve Bilinirlik İndeksi Değerlendirmesi, sonucunda aşağıda belirtilen noktalar ortaya çıkmaktadır;

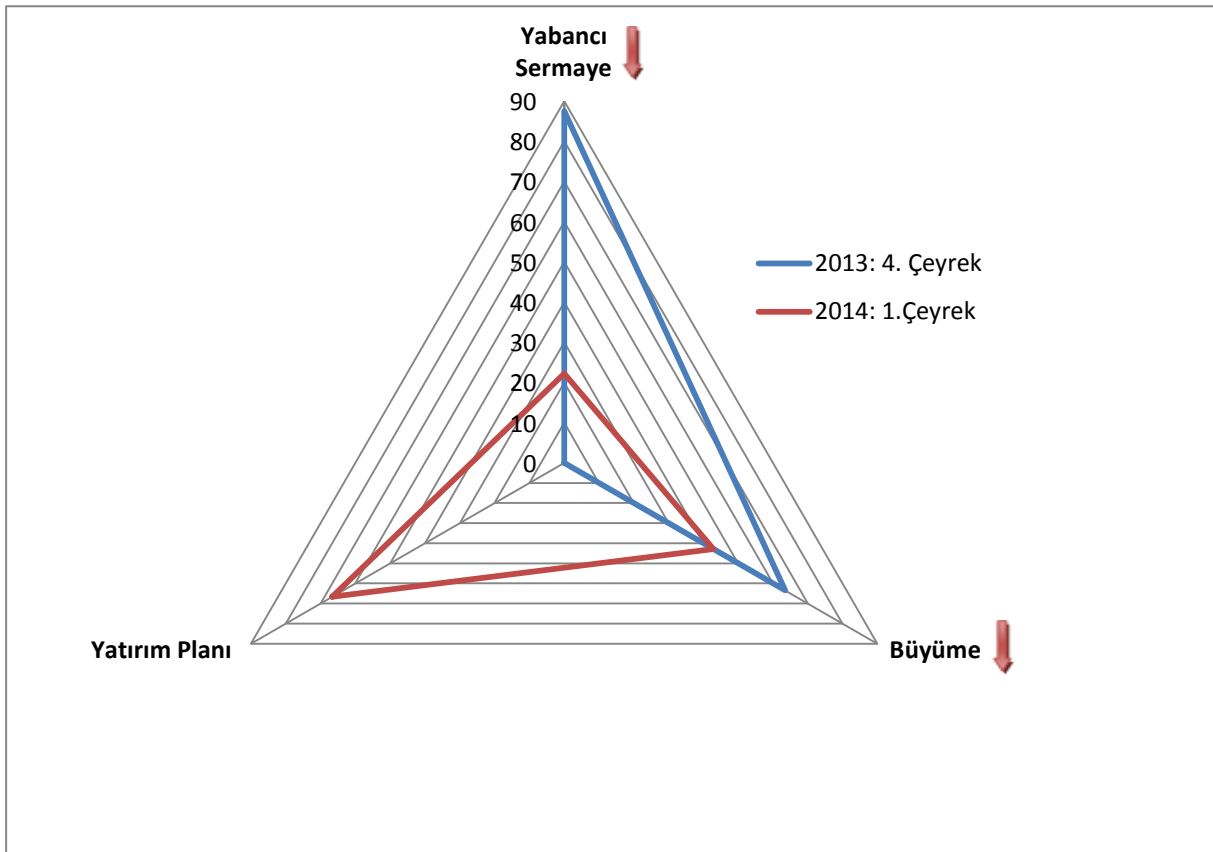
- Lojistik sektörüne olan güven düzeyi düşük seviyelerdedir. Güvenin bir önceki çeyreğe göre düştüğü de gözlenmektedir. Güven düzeyinin düşük olmasının en önemli nedeninin fiyat temelli rekabet olduğu yorumu yapılabilir. Her ne kadar, müşteri beklentileri bu yönde de olsa, fiyat rekabeti lojistik sektörüne olan güveni önemli derecede düşürebilmektedir.
- Lojistik sektörde kamu ve kamuoyu tarafından bilinirlik düzeyleri de çok düşük seviyelerdedir. Kamuoyu bilinirliği bir önceki çeyreğe göre azalmış, kamu bilinirliği ise çok az bir oranda artmıştır. Sektörün bilinirliğinin az olması temel sorunlarına ilişkin bilinirlik yaratması konusunda sıkıntı yaratmaktadır. Son dönemlerde ortaya çıkan, çevre gibi konular dolayısıyla, sektörün kamuoyu tarafından bilinirliğinin

arttırılması önemli bir konudur. Aksi taktirde, halkla ilişkiler yapma konusunda önemli sıkıntılar yaşanabilecektir.

4.3. Lojistik Sektörü Beklentiler İndeksi

Lojistik sektörü beklentiler indeksi üç değişkeni içermektedir; yabancı sermaye yatırımı, lojistik sektörde büyüme ve yatırım planlaması. Yabancı sermaye değişkeninde “önemli ölçüde artacak” ve “artacak” diyenlerin oranları toplanırken büyüme beklentisinde “çok büyüyecek” ve “büyüyecek” oranları toplanmıştır. Yatırım planlamasında ise evet diyenlerin oranı dikkate alınmıştır. Yatırım planlaması sorusu ilk kez bu çeyrekte sorulduğu için bir karşılaştırma yapabilme olanağı yoktur (Bkz. Şekil 14).

Şekil 15:
Lojistik Sektörü Beklentiler İndeksi (%)

Beklentiler İndeksi Değerlendirmesi, sonucunda aşağıda belirtilen noktalar ortaya çıkmaktadır;

- Lojistik sektörü siyasi ortamın gerginliğinden üst düzeylerde etkilenmiştir.
- Bu durum, hem yabancı sermaye yatırımı beklentisinde önemli oranda bir gerileme yaratırken büyüme öngörüsünde de gerilemeye neden olmuştur.
- Lojistik sektöründe yatırım yapma konusunda da önemli bir çekince vardır.

EK – 1: ARAŞTIRMAYA CEVAP VEREN İŞLETMELERİN LİSTESİ

- A.HARTRODT İSTANBUL LOJİSTİK LTD. ŞTİ.
- ADA DENİZCİLİK
- ADD NAKLİYAT
- AKDOĞAN EĞİTİM VE PROJE YÖNETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.
- ALBATRANS ULUSLARARASI NAKLİYAT
- ALIŞAN ULUSLARARASI TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş.
- ARC GLOBAL LOJİSTİK A.Ş.
- ARKAS LOJİSTİK
- ATAKO TAŞIMACILIK DENİZCİLİK A.Ş.
- ATILLA YILDIZTEKİN LOJİSTİK DANIŞMAN
- BOSMAR TRANS ULUSLARARASI TAŞIMACILIK LOJİSTİK TİC. LTD. ŞTİ.
- CAPITAL LOJİSTİK
- CEHA LOJİSTİK
- CONMAR DENİZCİLİK
- ÇOBANTUR TURİZM TİCARET VE NAKLİYAT LTD.ŞTİ.
- DACHSER TURKEY AIR&SEA A.Ş.
- DAMCO LOJİSTİK
- DEMAS INTERNATIONAL LOJİSTİK HİZMETLERİ VE TİC. A.Ş.
- DİNÇER LOJİSTİK
- DSV HAVA VE DENİZ TAŞIMACILIK A.Ş.
- EKOL LOJİSTİK
- EROL KARDEŞLER TURİZM SEYAHAT VE NAKLİYAT SAN. LTD. ŞTİ.
- FARMALOGİSTİK A.Ş.
- FEDEX EXPRESS
- GENEL TRANSPORT
- GNV LOJİSTİK
- HG TRANS ULUSLARARASI TAŞIMACILIK DEPO VE DAĞITIM LTD. ŞTİ.

- HOROZ LOJİSTİK KARGO HİZMETLERİ VE TİCARET A.Ş.
- İNCİ LOJİSTİK
- İZMİRLİ MÜHENDİSLİK LOJİSTİK DANIŞMANLIK LTD.
- KITA LOJİSTİK
- KONSPED
- KÜHNE+NAGEL NAKLİYAT LTD. ŞTİ.
- LATEK LOJİSTİK TİCARET A.Ş.
- LOGİSTURK
- MALL LOJİSTİK
- MARMARİS GEMİ ACENTALIĞI A.Ş.
- MARS LOGISTICS
- MAXX INTERMODAL SİSTEMLERİ LOJİSTİK LTD.
- MCL ULUSLARARASI KONSOLİDASYON VE LİMAN HİZMETLERİ LTD.ŞTİ.
- MERDEN LOJİSTİK
- NARES ULUSLARARASI TAŞIMACILIK TİC. LTD. ŞTİ.
- NAVİGA GEMİ ACENTELİĞİ
- NOVEL ULUSLARARASI TAŞIMACILIK TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ
- O2 LOJİSTİK YÖNETİM DANIŞMANLIK
- OGLİ PLATFORM
- OMSAN LOJİSTİK
- ORİĞİN LOJİSTİK TAŞIMACILIK TİCARET A.Ş.
- ÖYKÜ LOJİSTİK A.Ş.
- REIBEL TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş.
- SAĞLIK GROUP LOJİSTİK
- SEREN YGM LTD. ŞTİ.
- SİGMA LOGİSTİCS & CONTAINER
- SMART LOJİSTİK ULUSLARARASI TAŞIMACILIK LTD. ŞTİ.
- SOLMAZ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ A.Ş.
- SÜRAT LOJİSTİK A.Ş.

- TLS GLOBAL LOJİSTİK A.Ş.
- TRANS OKYANUS DENİZCİLİK LTD. ŞTİ.
- U.N. RO-RO İŞLETMELERİ A.Ş.
- UFUK NAKLİYAT LTD. ŞTİ.
- UNSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ
- VERA LOJİSTİK HİZMET SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
- VERİTAS ULUSLARARASI TAŞIMACILIK TİCARET LTD. ŞTİ.
- YUDA YURTİÇİ DAĞITIM VE TAŞIMA
- YURTBOĞA NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.